

izdaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto	15 K
3/4	10 "
1/2	5 "

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob no-rem letu „Kazipot po Goriškem in Gradščanskem“ in „Kazipot po ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva krat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštah“ ter mesečno prilogo „Slovenski Tehnik“.

Naročnino sprejema uredništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo. Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah če tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za publiko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravištvu se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni. Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravištvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od »Soče« vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali glid. 1-60. »Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekalšču Jos. Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališni ulici, I. Matijassi v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu dela Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. — Telefon št. 83. — »Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

„Zveza narodnih društev na Goriškem“.

V nedeljo dopoldne se je vršil v dvorani pri „zlatem jellenu“ ustanovni občni zbor „Zveze narodnih društev na Goriškem“.

Na zborovanju je prišlo precejšnje število zastopnikov društev iz mesta, iz okolice, Brd, Vipavske doline, iz gor in s Krasa. Zborovanje je otvoril v imenu pripravljalnega odbora dr. Dinko Puc, ki je v lepih besedah pozdravil zborovalce ter povedal, da se je več društev takoj zglasilo za pristop, pristop lepega števila drugih pa je zagotovljen, tako da bo štela Zveza že v kratkem nad 4000 članov. Zveza narodnih društev je potrebna, krvavo potrebna. Ko se je začel naš narod sredi preteklega stoletja prebujati, je predajala v probujanju goriška dežela. Narod na Goriškem se je pospel v primeri z drugim do najvišje stopinje izobraženosti. Prišli smo v socialno dobo. Le kdor je izobražen, se more vzdržati. Le oni narod bo mogel uspešno nastopati z odporom proti drugim, ki je izobražen. Izobrazbe je treba ljudstvu, izobrazbe in zopet izobrazbe. Izobražen naj bo posameznik, izobražen cel narod. Drugi narodi imajo svoje ljudske univerze itd., pri nas pa se je še malo storilo v tem oziru. Treba torej kaj storiti. Društva so ustanovljena v prosep narodne izobrazbe in v drugi vrsti šole v zabavo. Treba sodelovanja društev, treba zveze. Danes se bori organizacija proti organizaciji. Ideja, ustanoviti Zvezo, je bila sprožena že lani, ali vsled raznih ovir se ni mogla tako oživotvoriti, danes pa je tu. Gmotne podpore za prvo potrebo je dobila pri Narodnem skladu in pri podružnici slov. planinskega društva v Ajdovščini, moralne pa v celi deželi. Treba izpolniti organizacijo zlasti z ljudskimi knjižnicami in predavanji, k narodnemu delu treba pritegniti narodno ženstvo. Za vse pa je dovolj prostora za delo; delu pa bodi glavni princip: ljubezen do naroda. (Živahno odobravanje.)

Dr. Puc je potem beležil navzoče društvene zastopnike, Rakušček iz Sv. Lucije je hotel nekaj pojasnil o knjižnicah, na kar so se prečitela in odobrila pravila. Došla je iz Prvačine brzojavka. Čitalnica v Prvačini pozdravlja navdušeno shod ter prijavlja svoj pristop.

Na to so se vršile volitve v odbor. Z vslikom so bili po sporazumljenju med zborovalci voljeni: za predsednika dr. Dinko Puc (društvo „Prosveta“), za podpredsednika Franc Kocjančič (društvo „Podgora“); v odbor pa dr. Igo Jane (kolesarsko društvo „Gorica“), Franc Božkin („Naš Prapor“ v Pevmi), Andrej Zavadlav (bralno in pevsko društvo „Standrež“), Avgust Cejan (Čitalnica v Dol. Vrtojbi), Jožef Orel (Čitalnica v Prvačini), Evgen Rajer („Edinost“ v Ajdovščini), Fran Beltram („Lijak“ na Vogrskem), dr. Jos. Perfolja (Rokodelsko in podporno društvo v Tolminu). Pregledniki so Čebule („Draga“ v Orleku), Pertot (društvo „Nada“ v Sovodnjah) in Jos. Rakušček (Čitalnica v Sv. Luciji.)

Dr. Puc naznani, da sprejme izvolitev ter se v primernih besedah zahvali za izvolitev, povdarja, da treba „Zvezi“ dela ter zagotavlja, da se bo tudi res delalo. Franc Kocjančič se zahvali za izvolitev za podpredsednika; povedal je tudi, kako se je bavil z vprašanjem, ustanoviti zvezo, in kako se je slednjič ustanovila. Tu bodi povedano, da se je trudil za zvezo zlasti g. Kocjančič.

Pri določitvi članarine se je unela daljša debata, ki je skoncala s tem, da je obveljal predlog: Sprejme se načelo, da se obremenjuje vsa včlanjena društva jednako s 4 v vsakega člana; pooblašča pa se odbor, da prouči to vprašanje ter daga v slučajih reši potom kompromisov.

Za podporne članse se določi prispevek 50 v na leto.

Dr. Puc zaključil na to zborovanje.

Namen „Zveze“ je lepo razviden iz pravil. Zato ponatiskujemo tu § 3., ki obsega sredstva v dosego namena.

Glasi se tako-le:

Svoj namen dosega društvo s tem:

- 1) da vodi statistiko narodnih društev na Goriško-Gradščanskem;
- 2) da gmotno in нравno podpira zvezna društva;
- 3) da organizuje društvene knjižnice, priroja predavanja, shode, slavnosti, izlete, izdaja spise, poučuje potom okrožnice o važnih kulturnih vprašanjih, podpira zaslužna narodna nepolitična podjetja;
- 4) da posreduje mej zveznimi društvi v svrhu medsebojne podpore, zlasti medsebojno izposojanje inventarja zveznih društev (not, knjig št. itd.);
- 5) da zabranjuje mej zveznimi društvi konkurenco pri prirejanju narodnih veselie s tem, da mej njimi posreduje pri določitvi veseliehih dni;
- 6) da ustanovi poseben sklad, iz katerega povrne po možnosti društvom škodo, nastalo jim pri prireditvah veselie vsled slabega vremena;
- 7) da nadzira v „Zvezi“ stoječa društva pri njih poslovanju;
- 8) da ustanavlja narodna nova društva po potrebi, in
- 9) da sploh uporablja vsa zakonita sredstva v dosego društvenega namena.

2) da gmotno in нравno podpira zvezna društva;

3) da organizuje društvene knjižnice, priroja predavanja, shode, slavnosti, izlete, izdaja spise, poučuje potom okrožnice o važnih kulturnih vprašanjih, podpira zaslužna narodna nepolitična podjetja;

4) da posreduje mej zveznimi društvi v svrhu medsebojne podpore, zlasti medsebojno izposojanje inventarja zveznih društev (not, knjig št. itd.);

5) da zabranjuje mej zveznimi društvi konkurenco pri prirejanju narodnih veselie s tem, da mej njimi posreduje pri določitvi veseliehih dni;

6) da ustanovi poseben sklad, iz katerega povrne po možnosti društvom škodo, nastalo jim pri prireditvah veselie vsled slabega vremena;

7) da nadzira v „Zvezi“ stoječa društva pri njih poslovanju;

8) da ustanavlja narodna nova društva po potrebi, in

9) da sploh uporablja vsa zakonita sredstva v dosego društvenega namena.

Oklic!

Podpisani pripravljalni odbor hotelske družbe „Triglav“ se z novim oklicem še enkrat obrača na častito občinstvo, da omogoči s podpisovanjem deležev ustanovitev hotelske družbe „Triglav“, ki se doslej radi premajhne udeležbe še ni mogla ustanoviti.

Kakor znano, je v Bohinjski Bistrici pripravljalni odbor kupil krasna poslopja, v katerih se je hotelski obrat že izvrševal. Tudi ob Bohinjskem jezeru so že kupljena zemljišča; vse to za jako nizko ceno in, da bo imel vsak natančno sliko o financijelnem položaju, priobčujemo, koliko so stali kupljeni objekti in zemljišča.

- I. Dvoje dvonadstropnih vil z gospodarskimi postopji in lepim parkom (bivše Ceconijevo posestvo) je stalo 78.000 K.
- II. Bivši hotel železniškega ministrstva z gospodarskim postopjem je stal 15.000 K.
- III. Zemljišča ob Bohinjskem jezeru, tako na spodnjem kakor na zgornjem koncu v obsegu okrog 35.000 kvadr. m. so stala 37.430 K 39 v. Prenosna pristožbina, posredovanje, notarske in zemljemske za vse skupaj pa 7.489 K 39 v., torej znaša naš

nakup s stroški in pristojbinami 137.919 K 49 vin.

Strokovnjak in sodno zapriseženi cenilec je pa cenil posestvo pod I. 130.000 K in posestvo pod II. 70.000 K, torej 200.000 K proti čisti kupnini 93.000 K.

Nakupljena posestva so se potrebno adaptirala za hotel z restavraco in za letoviška stanovanja in so vsa adaptacijska dela z uredbo parka, instalacijo razsvetljave, vodovoda in hišnega telografa stala 28.380 K 82 vin. Popolna oprema vseh poslopj s pohištvom, perilom, gostniškim in kavarniškim inventarjem in petih kuhinj je stala 44.077 K 43 v. Račun reklame, pisarne, agitacije in uprava hotela ter davki in zavarovalnine znaša pa 6.126 K 58 v., torej vsa potrebščina skupaj 216.504 K 32 v., pri čemer niso vštete obresti za glavnico, s katero se je vse to pokrilo.

Iz načrta pravil hotelske družbe „Triglav“ navajamo najvažnejše točke:

Namen družbe je v prvi vrsti v Bohinju graditi hotela in kopeli, skrbeti za prometna sredstva in za tujski promet pospešujoče naprave. Ima pa pravico svoje delovanje razširiti tudi na druge slovenske pokrajine. Osnovna glavnica sestoji iz od posameznih družabnikov polno vplačanih deležev v skupnem znesku 300.000 K. Deleži znašajo 500, 1000, 2000, 10.000, in 25-tisoč K. Za vsakih vplačanih 500 K se ima en glas.

Da se torej ustanovi družba, ki bo vse to prevzela, je potrebno, da je podpisanih za 250.000 K do 300.000 K deležev, ker se mora imeti nekaj obratne glavnice. Iz povedanega je razvidno, da se je vse prav ceno nakupilo in da se bo podjetje spričo velikanskega navala tujcev v Bohinju tudi v kupčjskem oziru dobro obneslo in obrestovalo.

Vsak družabnik jamči samo za svoj delež in vsaka naknadna plačila so izključena. Pripravljalni odbor po ureditvi lepega podjetja še enkrat vabi vse rodoljube k pristopu in sicer doiočuje zadnji rok — 15. decembra t. l., do katerega časa je prijaviti in tudi vplačati naznanjeni delež. Ako se pokaže, da podpisana svota ne zadostuje za ustanovitev družbe, tedaj ne bo

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje
„Treh mušketirjev“.
Francoski spisal:
ALEXANDRE DUMAS.
(Dalje.)

— Hinavec! pravi d'Artagnan, vidi se pač, da se bližaj Parizu in da te čakajo v Parizu vrv in vislice!
In zares pri zadnjih besedah tega razgovora sta dospela popotnika do mestnih vrat. Planchet je potlačil klobuk na čelo, ko se je domislil, da mora skozi ulice, kjer je prav dobro znan, in d'Artagnan si je navihal brke, ko se je spomnil Porthosa, ki ga je imel čakati v ulici Tiquetonne. Misli je, s čim bi ga omamila, da bi pozabil na svoje posestvo Bracieux in na homerske kuhinje v Pierrefonds-u.

Ko sta zavila krog ogla ulice Montmartre, je zagledal na oknu hotela Chevrete Porthosa, oblečenega v tesno, bogato, svetlomodro obleko, vso obrobjeno s srebrom; zdehal je, da bi skoro čeljusti razkrojil, in mimogledno prihajajoči so gledali z nekim spoštljivim občudovanjem tega tako lepega in tako bogatega plemiča, ki ga je, kakor je bilo videti, tako silno dolgočasilo njegovo bogatstvo in njegova mogočnost.
Komaj sta pa d'Artagnan in Planchet zavila krog ogla, ko ju je Porthos spoznal.
— O, d'Artagnan! je zaklical, hvala Bogu! vi ste!
— O, dober dan, prijatelj! odvrne d'Artagnan.

Skoraj se je nabrala krog konj, ki so jih že držali hotelski hlapeci za uzde, gruča radovednih zijal in jezdecev, ki so klepetali ter gledali kvišku; toda d'Artagnan je zganil s trepalnicami, Planchet je napravil nekaj ne ravno prijaznih gest, ki so jih navzoči dobro razumeli, in kmalu se je razšla množica, ki je začela postajati tem gostejša, ker ljudje niso vedeli, čemu se zbirajo tu.

Porthos je bil že prišel na prag hišnih vrat.
— Ah, dragi prijatelj, je dejal, moji konji se tu zelo slabo počutijo.
— Zares! odvrne d'Artagnan, ves obupan sem zaradi teh plemenitih živali.
— Tudi meni ni bilo bogve kako prijetno, nadaljuje Porthos, zibaje se sem in tje z dobrodušnim izrazom samozadovoljnosti, in da ni bilo gospodinje, ki je dovolj prijazna in razume šalo, bi si bil šel drugam iskat ležišča.

Lepa Madalena, ki se je bila približala med tem pogovorom, je stopila korak nazaj ter obleдела kakor smrt, ko je čula Porthosove besede, kajti mislila je, da se ponovi prizor s Švicarjem; toda na njeno veliko začudenje se d'Artagnan še zmenil ni za to, in namesto da bi se jezil, je rekel smeje se Porthosu:
— Da, razumem, prijatelj; zrak v ulici Tiquetonne sicer ni tak kakor v dolini Pierrefonds; toda potolažite se, poskrbim, da pridete na boljšega.
— Kdaj pa?
— Upam, da kmalu.
— Ah! tem bolje!
Temu Porthosovemu vsliku je sledil glasen in globok vzdih, ki je prihajal iz kota ob vratih. D'Ar-

tagnan, ki je ravnokar stopil s konja, je videl, kako se je pojavil ob zidu velikanski trehub Mousquetonov, iz čegar žalostnih ust so prihajali težki vzdih.

— Tudi vi, dragi, ubogi Mouston, se počutite slabo v tem zanikernem hotelu, kaj ne? vpraša d'Artagnan s tistim posmehljivim glasom, ki je izviral lahko iz sočutja ali pa tudi iz hudomušnosti.

— Kuhinja se mu zdi neznosna, odgovori Porthos.
— Toda zakaj je ni vodil sam, vpraša d'Artagnan, kakor v Chantilly-ju?

Ah, gospod tu nisem imel več, kakor tam doli, ribnikov prinčevih, da bi lovil lepe karpe, in gozdov Nj. Visokosti, da bi lovil drobne jerebice. Tudi klet sem natančno preiskal, toda mnogo res ni notri.

— Res, dragi Mouston, obžaloval bi vas, pravi d'Artagnan, ko bi ne imel v tem trenutku nekaj nujnejšega opraviti.

Nato je vzel Porthosa na stran ter nadaljeval:
— Dragi du Vallon, prava sreča je, da ste oblečeni, zakaj popeljem vas takoj h kardinalu.

— A, zares? se začudi Porthos ter odpre široko oči.
— Da, prijatelj.

- Da me predstavite?
  - Kaj vas to plaši?
  - Ne, toda razburja me.
  - O, le pomirite se! Nimate več opraviti z onim kardinalom, in ta vas ne podrè pod svoje veličanstvo.
  - Toda vendar, saj razumete, d'Artagnan; dvor!
  - E, dragi moj, dvora ni več!
  - Kraljica!
- (Dalje pride.)

kazalo drugega, nego krasno osnovano in udobno podjetje prodati, in kaj lahko se zgodi, da bode prišlo v tuje roke. Tedaj tudi ne bode pomagalo pritoževanje, da se tujec bogati na naši zemlji, da izkorišča bogate vire tujskega prometa tu v naši gorenski Švici, kajti krivi bomo sami, ker smo premalo podjetni. Presimno torej v prvi vrsti one denarne zavode, ki še niso pristopili, da pristopijo z večjimi zneski, kakor že pristopivše, da zvišajo svoje zneske.

Dalje opozarjamo tudi posamezne, da omogočijo ustanovitev družbe z veliko udeležbo. Na ceni podlagi osnovano podjetje in obilen obisk tujcev že letos (čez 500 iz vseh evropskih držav), ko se je z reklamo šele sredi sezone pričelo, jamči vsem udeležnikom, da je pričakovati tudi dobro obrestovanje naložene glavnice. Pokažimo vsi malo več podjetnosti in rodoljubja in začetek bo storjen, da si počasi zagotovimo vse pridobitne vire tujskega prometa na svoji zemlji.

V Ljubljani, 16. oktobra 1906.

Za pripravljalni odbor hotelske družbe
"Triglav."

Ivan Hribar.

Dr. V. Gregorič.

Sir, maslo in poljske pridelke

se najlažje prodaja
na Tržaškem trgu potom mojega podjetja pod jako ugodnimi pogoji.

Kupujem tudi na lasten račun po dnevnih cenah.

Vekoslav Plesničar komisije in zastopstva TRST

Ulica Gaetano Donizetti št. 5.

DOPISI.

Iz kanalskega okraja.

Iz Kanala. (Čudež v cerkvi v nebovz. Marije Device.) — Kdor prebira pobožne novine, koje izdaja klerikalna stranka, napleti čestokrat na senzačna poročila o čudežih, ki so postali baš v zadnjem času čisto vsakdanje prigodbe. Tudi nam se je posrečilo biti prisotnim čudežu, ki se sicer bistveno razločuje od onega na Brezjah, toda pravi čudež je vendarle.

Bližnjo vas Bodrež je namreč v tekočem letu zadela katastrofa, posetil jo je požar, kateri je prizadel občutno škodo. Nekaterim vaščanom je trebalo nujno pomoči. V ta namen se je dne 1. sept. pobirala miloščina v tukajšnji župni cerkvi, da se po možnosti opomore vsled požara oškodovanim posestnikom. Neki ženski so se pogorelci zasmilili ter je v nabiralno možno spustila 1 kovano srebrno krono in papirnati bankovec za 10 K. Vsota v možnji je postajala čedalje večja in ž njo tudi teža. Cerkovnikov obraz je bil resen in čitati mu je bilo raz čelo ne le samo, da vrši svojo službo z vajeno hladnokrvnostjo, zavedal se je prav dobro, da denar, katerega danes nabira, preide v roko bednim družinam, ne pa v žrelo že itak prebogati rimski cerkvi. Zatorej pa je možno potresal dosti močnejše nego navadno. Bankovec za 10 K pa take družbe, ki ga je v enomer suvala, ni bil navajen, zatorej je — ušel. Ko se je možnja izpraznila, ni bilo o njen nobenega sledu. Cerkovnik je trdil, da je smuknil vanjo med nabiranjem, toda našli ga niso, klub temu, da so možno stresali in brskali po njenih gubah. Preteklo je nekoliko tednov, bankovec je zapustil svoje skrivališče in jo odkuril tja, kamor ga je potisnila usmiljena roka dne 1. sept. Sicer bi bila to le dogodba in ne čudež; toda njegov razvoj je tak, da ga zamoremo smatrati kot takega radi tega, ker je vsaj — resničen. Zagonetka je tembolj interesantna radi tega, ker je dotičnik, kateremu je izročil ključ od možnje, sam odprl in spravil miloščino.

S Kanalskega. — V nedeljo dne 27. opoldne je prav po tipotapsko pripeljal g. Miha Zega, vulgo „Zgaga“, iz Kanala v ročinjsko šolo okoli osem kmetov iz Ročinja in okolice, da bi baje imeli „kmetijsko predavanje“.

Ker tamošnji g. nadučitelj prej o tem ni bil nič obveščen in ravno na novo pre-

barvani šolski prostori še niso bili suhi, jih je odslovil s srčno željo, naj bi jim bila usoda kje drugje bolj mila!

Navzoči.

Iz ajdovskega okraja.

Brje, 27. oktobra 1907. — Še nikoli nismo imeli pri nas tako slabih poti, kakor sedaj, zlasti pa sedaj, ko je dež, ni res skoro mogoče človeku do človeka. Naši ubogi starešine nimajo za to nobenega talenta. Pavlica jih ovija okoli prstov in slepi. Največje blato in nevarnosti so okoli starešinskih hiš. Tako si je neki pobožen starešina izkopal pred hišo globoko jamo (menda za vodnjak) in pustil nezazidano in nezavarovano. Padel je potem njegov otrok notri in pravi čudež je, da so ga potegnili še živega na dan. Ta globoka jama pa je še zmeraj neobzidana pred hišo tikom občinske poti. Varuj nas Bog nesreče!

Rihenberg, 27. oktobra 1907. — Te dni je pisala „Gorica“ o nekih sumljivih individuih v Rihenbergu, češ, da se učiteljstvo ž njimi brati. Kdo bi bil neki ta slab individuum!? Morda ga uganemo: pojmo par let nazaj! Dve duhovni posodi sta pili v Rihenbergu na žive in mrtve. Ena izmed teh je šla potem prenočit v Trilano. Drugi dan pa je oče župan ves razjarjen dejal dvema možema: „Zakaj ste poslali takega pr.... k meni prenočit? Vso noč ni dal miru, vse je ogusnil in druge neumnosti uganjal!“ — Kaj ne, da bo najbrže to tisti slab individuum, na katerega „Gorica“ meri?

Iz goriške okolice.

Škrlatica se je pojavila v Podgori. Dosedaj je obolelo osem oseb. Šole so še vedno odprte in še najbolje je pa to, da sestre in bratje obolelih otrok obiskujejo šole, med tem pa ko je tovarna poslala domov vse delavce, katerih otroci so bolni.

Domače vesti.

Gledališka predstava v Trgovskem Domu. — „Narodna Prosveta“ v Gorici priredi v nedeljo dne 3. novembra t. l. v dyorani Trgovskega doma gledališko predstavo. Predstavljalo se bo Neidhartovo igro „Ravi“. Burka je bila prvokrat na odru v dunajskem jubilejnim gledališču; pred kratkim so jo predstavljali v slovenskem gledališču v Trstu, na splošno zahtevanje se jo je moralo ponoviti: vspela je obkraj izvrstno. — Člani tržaškega slovenskega gledališča gostujejo tudi sedaj v Gorici. Režiser je g. A. Verovšek, ki nastopi tudi to pot in ki je pri našem občinstvu že splošno priljubljen.

Pri c. kr. izpraševalni komisiji za ljudske in meščanske šole v Gorici se skušnje usposobljenja za ljudske in meščanske šole, napovedane za 4. novem. 1907., prenese na 11. istega meseca ob 8. uri zjutraj. Kandidatom in kandidatinjam se bodo pravčasno doposlala potom okrajnih šolskih svetov posebna vabila.

Ondričkov koncert. — V soboto smo doživeli zopet lep večer v „Trgovskem Domu“. Nastopilo je „Pevsko in glasbeno društvo“ z dvema točkama; zapel je možki zbor dovršeno Pirnatovo „Pomlad in jesen“. Videlo se je, da so v zboru res — peyici. Polni zbor društveni je zapel Foersterjevo tako lepo „Ljubico“. Tudi to petje je bilo, razven malih hib, jako lepo. — Ondriček je bil burno pozdravljen. Kdo je Ondriček, ve ceniti naše občinstvo prav dobre; da je igral kot virtuoz ter izvajal strunam glasove, kakoršne znajo izabljati le dovršeni mojstri, se umeje samo po sebi. Vzlega spremljevalca je imel v Jos. Faměra, ki je igral kar najizborneje na klavir. Žela sta oba obilo zaslužene pohvale in priznanja. Občinstvo, katerega je bilo veliko in izbranega, tudi več drugorodcev, je bilo s koncertom jako zadovoljno ter je čuti o sobotnem večeru v Trg. Domu le vsestransko pohvalo.

Občni zbor „Pevskega in glasbenega društva“ se je vršil v nedeljo popoldne v društvenih prostorih. Občni zbor je bil dobro obiskan. Predsednikom je izvoljen zopet g. dr. Tum a. Podrobnije poročilo prihodnjič.

Za sodnijskega kancellista v Kanalu je imenovan Al. Bolter iz Gorice.

Z realke. — Prof. Schwarzler, ki je deloval na tukajšnji realki dolgo let v blagoridjaštvu, je stopil v pokoj. Bil je Nemeč, ali pravičen in zato so ga čislali vsi dijaki. Na njegovo mesto pa je došel neki prof. Brechler, ki ne pozna niti od daleč tukajšnjih razmer in sploh ni vreden biti naslednik blagega g. prof. Schwarzlerja. Prof. Brechler ne razlaga absolutno nič svojega predmeta (opisovalna geometrija, ki je najtežja na realki), a zahteva znanje in prvi dan, ko je došel semkaj, je začel strogo izpraševati dijake; v enem razredu je zapodil na mah 15 dijakov v klop. Od ure do ure daje domače naloge, a dijaki ne vedo in ne razumejo, kaj zahteva. Pri tehničnem risanju je zahteval, da se mora v 4 urah izgotoviti vsako risanje (seveda samo v šoli se sme delati); prešle so 4 ure, a nobene izgotovljene risbe; pobral je nato risbe, kakor so bile in — posledice težko pričakujejo dijaki. Takega dela ni mogoče izdelati niti v 10 urah, kajti dijaki ne vedo, kaj in kako delati; pokaže le redko; en slučaj! Dijak, ki spada med pridne, je povprašal prof. Br. 4 krat za eno in isto stvar; konečno je znal dijak ravno toliko kot prej. Vsako uro si napiše nekaj imen dijakov v katalog; nekovi prizadeti dijaki, ki niso vedeli vzroka temu profesorjevemu početju, so storili potrebne korake. Ogorčeni so radi tega profesorja vsi dijaki brez izjeme od 1. do 7. razreda; ali kaj hočejo! Pot do ravnatelja je sicer prosta, ali kakor vedno koraki brezuspešni. Prosimo uljudno poklicane faktorje, da ukrenejo potrebno.

Tudi znamenje — „napredka“. — Te dni je viselo in še visi po goriških voglih več lepakov slovenskih tvrdk, ki bobnajo „Svoji k svojim!“ — same pa tiskajo pri Lahih. Zakaj? Baje zaradi — nižje cene, ki je edino le znamenje umazane konkurence. In ako Lah dā slovenskemu trgovcu za par grošev ceneje, tedaj hop po njih. Take zglede nam dajejo — in ako se bo slovensko občinstvo ravnalo po takih zgledih, tedaj naj se ne bo nikdo pritoževal! — V Gorici sta dve slovenski tiskarni. Komur to ne zadošča, je dokazal, da je lovec na umazano konkurencu, iz katere išče za-se dobička, pa tudi to: da ni reelen trgovec. Slovenci pa hočemo napredovati le na solidni in zdravi podlagi. Zato bomo v tem pogledu zavzemali vedno odločnejše stališče nasproti demoralizaciji kupujočega občinstva, katero širijo taki naši trgovci, ki imajo sicer vedno polna usta: Svoji k svojim! — Javnosti postrežemo tudi z imeni!

Falotsko zaganjanje v poslanca Štreklja v „Gorici“ se nadaljuje — „Gorica“ se zaletava v poslanca Štreklja v številki za številko. To dela seveda skrajno falotsko, ker drugače pač ne zna. V soboto je hotela biti celo dovtipna ali ti dovtipi so tako neumni, da gleda iz njih ves prismojeni Boltatu Pepe. — Pravi celo, da so si ga nekateri „šaljivci“ v deželni zbornici izbrali za tarčo svojim kakošenkrat uprav klasičnim dovtipom. Radovedni smo res, kateri so ti šaljivci. Mi ne poznamo med slovenskimi klerikalnimi poslanci nobenega, ki bi znal delati klasične dovtype. Anti jih ne delata Lapanja in Bolko! Torej na dan s „šaljivci“ v deželni zbornici!

Kako se vse maščuje. — Zadnjič smo našli celo vrsto slučajev, kako se je maščevala med našimi klerikalci njih — zloba. Usoda hoče, da se ta ostudna banda sramoti korak za korakom. — Danes zopet nov slučaj.

Čitatelji se spominjajo, kako grdo so napadli klerikalci „Trgovski dom“ in predsednika g. Gabrščka zaradi trojezičnih lepakov, s katerimi je naznanil bivši gostilničar Birs a prireditve v restavraciji. Joj, kakošen naroden greh je bil to, kaka sramota za „T. d.“ in za Gabrščka!

V nedeljo pa smo videli po goriških voglih trojezične lepake, ki so vabili na koncert v Restaurant Central — Corso Giuseppe Verdi. — V „T. d.“ je vabil — Slovenec, v „Katoški dom“ vabi — ogrski Nemeč. Dobiček v „T. d.“ bi prišel v korist — Slovincu, dobiček v „Katoškem domu“ pojde v žep — Nemcu. Zato so klerikalci bojkotovali Slovenca ter se zdaj pehajo za — Nemeč. — Sicer pa so klerikalci gostje le nemških in laških gostilen in kavaren, v slovenske prostore jih ni!

„Krščansko misleče učiteljstvo“ se je končno vendar ojnalo ter sklicuje občni zbor na dan 7. novembra. Na dnevnem redu je tudi volitev odbora. Ta dan se izpolni Darvincu Likarju srčna želja, da postane predsednik

„krščansko-mislečih“. — Udeležba bo strašno velika. Restavrater Hönsch že naroča pri goriških mesarjih tripce in pečenko, ker se nadelja obilo — duhovnikov!

Orožne vaje deželne bramba leta 1908. Leta 1908. bodo klicani brambovci pehotnih krdel k orožnim vajam od srede maja do srede septembra. Pozvani bodo k vajam na dan 15. maja, 15. junija, 15. julija in približno proti sredi avgusta. Pozivi k vajam se bodo tako uredili, da se oprava ne bo vršila v nedeljo ali na kak praznik. Kdor želi na gotovi dan, oziroma določeni mesec k vajam priti, naj se zglaš pri občinskem predstojniku. Tisti pa, kateri se ne bodo popred zglašili, bodo pa primerno oddeljeni na posamične mesece, izvzemši julija, ker ta mesec bodo samo taki k vajam pozvani, kateri se bodo za ta čas prostovoljno zglašili.

Je za liberalca! Pred tukajšnjo okrožno sodnijo je bil obsojen na 8 mesecev v zapor neki Mažgon iz Cerkena, ki se je baš vrnil od vojakov, ker je vrgel debel kamen žandarmarijskemu postajevođji v glavo. Vse to je bilo obsirno popisano v „Soči“ v „Cerkljanskih novicah“. — Takoj ko je izvedela „Gorica“ za obsodbo, pa je naredila obsojenca za — liberalca. Ta človek ni nikdar nikjer rekel, da je „liberalca in svobodemislec“, ali „Gorica“ po svoji stari navadi napravi hitro, kadar jej kaže, iz kakega človeka liberalca, pa če je bil magari poprej najboljši pristaš klerikalne stranke ter če kaže še tako pristna klerikalna nagajenja!

Sama laž! — „Gorica“ laže, da se je ustanovila „Zveza narodnih društev“ zato, ker se je ustanovila farovška „Slov. Kršč. Soc. zveza“. To pač ni res, ampak res je, da so klerikalci napravili svojo zvezo (pa skoro brez društev!) potem, ko so začutili „Zvezo narodnik društev“. — Da se „Gorica“ zaletava v „Zvezo narodnih društev“, to kaže, kako primerna in potrebna je „Zveza“.

Načrtov za Gregoričev nagrobnik je došlo 6. Razporeženi so v „Slov. Čitalnici“ v Gorici od 26. t. m. skozi 8 dnij. — Odbor za Gregoričev spomenik je pač naznačil to v „Gorici“, ali ni se mu zdelo vredno naznaniti to tudi v našem listu, dasi menda vidi, da se nabira za Gregoričev spomenik precej tudi potom „Soče“.

Župnik Berlot z Vogrskega je bil ovaden radi pregreška kršenja voilne svobode. Drž. pravdnštvo ni postopalo proti njemu. Nato je tožil Berlot Gabrščka kot predsednika izvrševalnega odbora nar. napr. stranke radi žaljenja časti. Gabršček je bil oproščen — ali dr. Dermastia je silil v drugo instanico. V soboto se je vršila razprava, ki je potrdila prvo razzodbo. Berlot plača troške.

„Gorica“ je bila ogorčena radi tega, ker se je blamiral tudi v drugi instanci častiti gospod župnik Berlot z Vogrskega. Gabršček je oproščen, Berlot mora plačati troške, „Gorica“ pa, ki živi od same podlosti in laži, pravi, da je blamiran — Gabršček! Kaj naj rečemo prismođi, ki tako piše? — „Gorica“ laže tudi gledé zagovornika g. dr. Levpuškega ter deva med ušesca („—“) neke besede, ki so gola laž. Tudi z agovornik dr. Levpušek je — „zagovornik“. Barabica, ki to piše, naj nikar preveč ne išče ušesc; kdor preveč išče ušesca, zna dobiti za — ušesca!

Društvo za varstvo odpuščenih kazencev v Gorici je imelo 25. t. m. svoj izredni občni zbor, na katerem je bil izvoljen za predsednika društva odvetnik dr. Vinci, podpredsednik je državni pravdnik Jeglič, nam. drž. pravdnika R. baron Rinaldini, blagajnik Vincenc Čuk, vodja zemljiške knjige.

Vlak je povozil v pretekli noči okoli polnoči nad 40 let starega Avgusta Pavlina iz Gor. Vrtojbe. Pavlin je bil po 10. uri sinoči še v neki gostilni pri mest. žlavnici v Gorici, potem jo je mahnil po poti čez polje domov. Vlak, ki prevaža vagone iz Volčedrage ali državnega kolodvora v Gorici na južni kolodvor ter vozi okoli polnoči, ga je povozil. Pravijo, da je strojevodja še videl, kako se je vzdigal Pavlin z železniškega tira, ali bilo je že prepozno. Stroj ga je razmesaril. Baje je bil Pavlin precej vinjen ter je najbrže padel na železniški tir in ko se je težko vzdigal, ga je zadela nesreča. Pavlin je bil delavec v tovarni v Stračicah. Zapuščta 4 otroke. Spoznala ga je 20 letna njegova hči, ko je šla davi v Gorico na delo v tovarno vžgalic. Pokojni Pavlin je bil fanatičen klerikalec.

Izpred sodnijo. — Včeraj se je vršila pred okrožno sodnijo v Gorici proti g. Dragotinu Gilčvertu, vođji pisarne odvetnika g. dr.

...dolga razprava, ki je trajala od jutra do polnoči. Pisarnovodja Gilčvert je bil obtožen, da je, dajoč, oziroma podaljšujoč kre-
...Francetu Kalinu od Lisjakov pri Šmarjah,
...ženi Ani in Jožetu Poljšaku, teh
...komiselnost, stisko ter slabo razumnost
...v svojo korist, da si je dal sebi naklo-
...imovinske dobičke v slučajih, kateri da
...dolžnikom pospešili pogubo... gospodarstva
...tožen je torej pregreška zoper nepošteno
...postopanje v kreditnih opravilih. Toženca sta
...stopala dr. Treo in dr. Vodušek iz Trsta.
...razprava je končala s tem, da je bil Gilč-
...ert oproščen obtožbe.

Državni pravdnik je dvignil proti gosp.
Gilčvertu obtožbo, ker je veroval poškodov-
...necema, Kalinu in Poljšaku, ki sta v pred-
...piskavi hudo obdolževala Gilčverta. No, pri
...pravi sta igrali obe ti priči tako žalostno
...bogo, da je sam državni pravdnik izjavil, da
...njih pričevanje nič ne da, marveč da upo-
...teva samo to, kar je priznal Gilčvert.

Teško ranjenega so prinesli k usmiljenim
...ratom v Gorico 27 letnega Antona Siliča iz
...lji. V pretepu je dobil več ran. — Novo
...no!

Majhna peica je prišla v soboto zvečer v
...rgovski dom. Psička ni imele nobena marke
...er sploh ničesar okoli vratu. Kdor jo je iz-
...bil, naj se oglasi pri slugi Oblaku v Ga-
...rščekovi prodajalni v Trgovskem domu.

Delavniki in pevci celega sveta

...so poskusili in pričajo, da so Fay-ove
...pristine Sodenke mineralne pastile
...za vsakogar, ki mora dosti govoriti
...ali peti kakor: parlamentar, duhov-
...nik, učitelj, igralec in pevec, neohodno
...potrebno sredstvo. Fay-ove pristne
...Sodenke mineralne pastile zabranijo
...pri redni porabi hripavost; preženejo
...vsako nerazpoloženo izhajajoče iz
...kateregakoli vzroka. Kdor se še ni
...prepričal, naj v svojo korist poskusi
...Fay-ove pristne sodenske mineralne
...pastile. Dobi se po vseh lekarnah,
...mirodilnicah in trgovinah z mineral-
...nimi vodami; skatljica K 1'25 vin.

Glavno zastopstvo za **Avstro-Ogrsko:**
...Th. Gustzert, Dunaj XII, Belghoferstr. 6.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Lepak z urniki železnic, parobrodskih voženj
...na pošt izide prve dni novembra po končno
...učenih voznjak za celo zimsko dobo.

Ta naš lepak je že široko znan in udo-
...nčen. Pošiljamo ga brezplačno naročnikom
...Soče in še mnogim hotelom, gostilnam, ka-
...zanam. Povsod visi v celi deželi in tudi za-
...nj. Zadnje čase tudi na Gorenjskem.

Da imajo oglasi na lepaku polno
...red ost skozi celo leto, smo poslali urnike
...poletno dobo posebno tiskane, da so jih
...lepili čez zimskie urnike. Tako je ostal le-
...ak celo leto dober.

Tudi za bodoči lepak je določenih 48
...prostorov. Prednost dajemo narodnim
...redkam. Le v kolikor bi teh ne bilo dovolj,
...prejememo oglase neslovenskih tvrdk, ki se
...na naravnost vsiljujejo!

Vinska letina na Kanalskem. — Iz Kanala:
...vinorodnih krajih kanalskega okraja se je
...trgatev izborna obnesla. Gotovo je po-
...sko uže 35 let od tega, kar je vinska trta
...najčist tako bogato poplačala kmetovalcu trud,
...ga tirja njeno obdelovanje. Celotna lokalna
...trta „cividinka“, katera že veliko let ni poka-
...ala svojega sadu, se je letos šibila pod težo
...rasnega grozdja. Žal le, da so naši kmeto-
...valci zadnja leta zasajali v večine le amerik.
...prido, takozvano „Izabelo“. Vino od njenega
...grozdja zaostaja v kakovosti daleč za onim,
...ki ga dobimo od domačega zlahtnega trsa.
...kmožina % sladora je pičila, dozoreva neena-
...merno, zlasti v mokrotnih letih, njeno vino,
...ki dozorelo, zapuša vinopivcu neki zoperni
...okus. Zatorej pa je Izabela neprijateljica in
...v kupčiji niti ne upošteva.

Da nam je trta letos tako bogato rodila,
...moramo pripisovati v prvej vrsti suhemu po-
...letju lanskega leta, posebno še jeseni, ker je
...trati les pod uplivom takega krajinskega pod-
...neboja popolnoma dozorel. Jako ugodno vreme
...bilo tudi za časa, ko je trs cvetel, oplo-
...jeno grozdje se je nemoteno razvijalo. Ker
...je tudi v letošnjem poletju deževalo jako
...malo, trtna strupena rosa ni mogla nastopiti
...oni množini, kakor druga leta, radi priman-
...kajoče vlage, ki jej je za kalenje trsov ne-
...obhodno potrebna.

Došel je čas trgatve, kateri je za kmeta
...v celum poletju gotovo najlepši. Človeka pa,
...ki je „Umno kletarstvo“ le površno prečital

in opazuje našega kmeta, ko opravlja kletar-
...tarska dela, zaščemti po vsem životu, ker tu
...naletí na starokopitnost v pravem pomenu be-
...se. Ravno po istem načinu, kakor so naši
...dedje in pradedje pripravljali iz grozdnega
...soka opojno vino, ravno tako se ga priprav-
...lja danes. V tem pogledu se ni za trohico
...obrnilo na bolje. Enako drugim strokam je
...tudi kletarstvo napredovalo z velikimi koraki.
...Toda ta napredek je za našega kmetovalca ne-
...poznani, neuvaževan — mrtva stvar. Ko se
...je grozde zmastilo, pusté, da vre most pod
...tropinami 8, 10 dni, tudi več. Nihče ne po-
...rablja vrelnih pilk, mrež za robkanje itd.
...Nikjer ne vidiš, da bi se izpraznjen sod
...splaknil z vodo do čistega, posušil, požveplal
...itd., temveč se ga zatoči kamorkolisbodi.
...Žvepla, ki je duša kletarstva, ne porablja
...nihče. Posledica temu je, da se sodi pokva-
...rijo, vino dobi neprijetni postranski okus, po
...plesivcu, puščobi itd. Takega vina se pravi
...vinopivec ogiba. Če bi hoteli vinorejo tega
...okrajja razmotrivati s tehničnega stališča, prišli
...bi do zaključka, da je ona pri nas na skrajno
...nizkotnem stališču. Če upoštevamo še dejstvo,
...da so nekatera bela vina, ki se tu pridelajo
...zlasti za poletno sezono izborna, moramo to
...nemarnost globoko obžalovati.

Imamo sicer za naš okraj „Sadjarsko in
...vin. društvo“, katero si je zraven drugega posta-
...vilo nelogo, da povzdigne tudi vinorejo na višjo
...stopujo. Toda to društvo brezskrbno spi. Po-
...rodilo se je že leta 1895., toda sad njezovega
...delovanja je našim očem neviden. Njegov
...predsednik g. M. Zega, ki se le prepogosto
...in povsod pokazuje prijatelja in rešitelja kmet-
...skega stanu, se za njegov prospah zmeni to-
...liko, kolikor 6 letni pobalin za orehe, katere
...je pretečeni teden pohrustal. Nivo, na kate-
...rem se danes nahaja omenjeno društvo, nam
...prejasno dokazuje, da g. Zega zato, da bi se
...sadjarstvo in vinarstvo povzdignilo, ni niti
...resno sanjal nikoli.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgo-
...vstva „Merkur“ v Ljubljani. — V službo se sprejme:
...1 poslovodja, 3 knjigovodje in korespondent,
...1 kontarist, 6 pomočnikov mešane stroke, 2
...pomočnika špecerijske stroke, 2 pomočnika
...manufakturne stroke, 2 pomoč. modne in
...galant. stroke, 1 kontoristinja, 2 blagajni-
...čarki, 4 prodajalke, 8 učencev.

Službe iščejo: 2 kontorista, 3 knjigo-
...vodje, 2 potnika, 16 pomočnikov mešane
...stroke, 5 pomočnikov špecerijske stroke, 4
...pomočniki manufakturne stroke, 2 pomočnika
...železninarske stroke, 3 pomočniki modne in
...galant. stroke, 16 kontoristinj, 8 blagajničark,
...6 prodajalk — Posredovalnica posreduje za
...delodajalce popolnoma brezplačno, za deloje-
...malce proti mali odškodnini.

Shod perutinarjev se je vršil v nedeljo v
...Ljubljani ob jako lepi udeležbi. Sprejela se
...je resolucija, ki meri na prospah društva pe-
...rutinarjev in rejcev malih živalij.

Lep izgled racijonolne prašičje in govedoreje
...nam je Danska država. Statistično poročilo
...navaja, da je bilo l. 1905. v 24 ustanovljenih
...kmečkih klavnih zadrugah, pri kojih je bilo
...včlanjenih 93.000 posestnikov-gospodarjev, po-
...klanih tega leta čez milijon prašičev in
...56.000 goved. Zanimivo je, da je izvoz mesa,
...oziroma mesnih izdelkov narasel v desetih
...letih od 10 na 70 milijonov kron. Koliko
...hvaleznega in koristnega dela imamo Slovenci
...še na tem polju! Poprimimo se in učimo se
...od narodov, ki intenzivneje gospodarijo,
...kakor mi.

Politični pregled.

Poslanska zbornica. — Včeraj se je pred-
...sednik spominjal potresa v Kalabriji. Dobil
...je dovoljenje izreči laški vladi sožalje. Potem
...se je nadaljevalo prvo čitanje nagodbe. Le-
...vicki in Starzynski sta izjavila, da Malorusi
...in poljska ljudska stranka ne moreta glosa-
...vati za nagodbo. Sternberg je branil nagodbo.
...Danes zopet seja.

Gospodarska zbornica je imela v soboto seja.
...Predsednik je naznanil, da se je cesarju
...zdravje skoro popolnoma vrnilo. Izvolili so
...komisijo 25 članov, da razpravlja o nagodbi
...z Ogrsko. Izvolili so tudi v kvotno deputacijo
...5 članov.

Demisija obeh čeških ministrov se sprejme
...te dni. — Izvrševalni odbor češke narodno-
...svobodomiselné stranke je izrekel ministroma
...zahvalo za požrtvovalno delovanje ter sprejel
...demisijo na znanje.

Španska kraljeva dvojica je dospela včeraj
...v Pariz.

Dr. Emanuel Engel, nekdanji vodja mlado-
...češke stranke, je umrl v Karlovih varih. Bil
...je razumen politik in fulminanten govornik.

O skupnem proračunu se je vršila 27. t. m.
...skupna ministerska seja. Izid obravnave še ni
...znan. Vojni minister zahteva v proračunu 9
...milijonov za zvišanje častniških plač.

Bolgarsko sobranje je bilo otvorjeno 28.
...t. m. Vlada pravi, da stremi za tem, napra-
...viti konec sedanjemu položaju Bolgarov v Ma-
...cedoniji.

Razne vesti.

Občinske volitve na Jesenicah za prvi volilni
...razred so se vršile 15. t. m. Ker se sloven-
...ski napredni volilci sploh niso volitve ude-
...ležili, so bili izvoljeni sledeči kandidati je kle-
...rikalnonemške zveze: Karel Čuk, kaplan;
...Valentin Črve, črevljar; Jožef Mencinger,
...gostilničar; Jakob Pročner, krojač; Franc
...Krivec?; Jožef Vilfan, tovarniški uslužbenec;
...Jožef Klinar, tovarniški uslužbenec. Res gan-
...ljivo je bilo videti, kako so slovenski duhov-
...niki — drugih volilcev namreč nimajo kleri-
...kalci v prvem razredu — volili skupno
...s pristnimi nemškimi liberalci. Imenovanih
...sedem klerikalno-nemških odbornikov je bilo
...izvoljenih s sedmimi nemškimi glasovi in s 4,
...reci štirimi klerikalnimi. Slovenska ljudska
...stranka je lahko ponosna na izid teh volitev,
...saj je tu dosegla višek korupcije, ki ga ji ni
...najti para po vseh slovenskih deželah. In
...stranka, ki se vzdržuje na površju s čifut-
...skimi in nemškimi glasovi, hoče biti sloven-
...ska in ljudska. Zdaj je pač rešena vera in
...sveta cerkev. Da bi se ljudem že vendar
...enkrat odprle oči!

Podaljšanje kamniške železnice je sklonjena
...zadeva. Projektirana je sedaj kot lokalna že-
...leznica čez Motnik na Vrnsko in se priklopi
...na postaji Poizela-Mozirje železnice Celje-Ve-
...lenje. Projektirana je tudi ozkotirna železnica
...iz Rečice na Paki na Čurji grad.

Narodni kataster. — Za Moravsko se je
...napravil za volitve narodni kataster: Zapisali
...so se Nemci, zapisali Čehi, in vsakatera
...stranka ima glasovati s svojim narodom. Tako
...je nehal prepri. Bru je imel 24.000 volilcev.
...Kot Čehi se je vpisalo le 5550 volilcev, bilo
...jih je pa več, ki so bili zapisani za Nemce.
...Čehi so terjali, da namestništvo kataster
...predela, da se zapiše za Nemca le, kar je res
...Nemec. Namestništvo je nato posamnike po-
...vpraševalo, ali se naj vpišejo kot Nemci, ali
...kot Čehi? O tistih pa, ki niso prišli, se je
...reкло, da se ne da dokazati, da bi ne bili
...Nemci! Čehi so se zdaj pritožili na državno
...sodišče. Državno sodišče je priznalo, da se je
...z odlokom deželnega predsedništva kršila re-
...klamna pravica tistih, ki so se pritoževali.
...Izjava dotičnega človeka še ne odločuje, ali
...pripada temu, ali drugemu narodu, izjava je
...važna, ali za se ne zadostuje, da se po nji
...volilec vpiše v kataster kot Nemec; ker na-
...mestništvo v tem slučaju prav nič ni pre-
...iskovalo, ter je le posamnikom prepustilo,
...dati izjavo o svoji narodnosti, se mora pri-
...znati, da se je kršila postava. Zdaj bi pa
...bilo prav, dobiti nepristranski urad, ki bi na
...Koroškem prijel za ušesa vse tiste Slovence,
...ki so se dali zapisovati kot Nemce, in bi
...jih privedel nazaj tja, kjer bi morali biti.

Volikanska redkev. — V Lincu je bila raz-
...stavljena te dni redkev, ki je tehtala 5 kilo-
...gramov in 30 dekagramov, zrastle je na vrtu
...posestnika Kirhmajerja pri Lincu.

Volikansko bučo so imeli razstavljeni v
...Celovcu. Tehtala je 79 kilogramov.

Avstrijsko slovansko učiteljsko zvezo osnujejo
...ob priilki sestanka vsega avstrijskega ljud-
...skega učiteljstva dne 2. nov. na Dunaju.

Nič ni tako skrito. — Belgijski narod ni
...vedel dva meseca, kje se nahaja njegov kralj.
...Vsa pisma so morala biti naslovljena v kopa-
...ližče Royat, kjer se pa kralj ni mudil. Pač
...pa živi belgijski kralj že od avgusta na ne-
...kem gradu blizu Pariza. In kako se je izve-
...delo za njegovo bivališče? Njegova žena, ba-
...ronica Vaughan, hči nekoga hišnika, je čutila,
...da postane mati, kralj je poklical najboljšega
...zdravnika iz Pariza, ta se je peljal koj v
...avtomobilu v grad, med potjo povozil nekega
...poštirja, in napram oblastim se je moral legiti-
...mirirati, pri čemur je izdal tajnost, da gre k
...baronici na grad Losmoy. Tako je izvedela
...javnost, kje se mudi belgijski kralj, in sicer
...ravno v času, ko so se vršile tako važne
...volitve na Belgijem.

Primerne so jim povrnil. — Na Češkem je
...samostan Premonstratencev zelo bogat. Re-
...dovniki pa so si tudi znali izkoristiti vse,
...samo da je neslo. Marsikak kmetič zapusti,
...mogoče ne iz lastne volje, del svojega zem-
...ljišča samostanu, da bi pa dovolil menihi,
...naj bi prodajali okoličinam pred samostanom
...svete podobice in druge svete stvari, ne,
...tega nočejo, ker morajo sami ves dobiček
...imeti. V gozdovih, kateri so bili prej last
...kmetov, ne smejo ti-le pobirati suhih vej, ne
...jagod, ne gob, vse to opravljajo menihi in
...prodajajo. Dogodilo se je, da je začel goreti
...samostan, opat je prosil kmete, naj pomagajo
...gasiti, toda od teh se ni niti eden zganil,
...pustili so, da je samostan pogorel do tal. To
...ravnanje ni nikakor smatrati brezsrčnim, to
...je le odgovor revnih trpinčenih duš proti
...bogatim izsesalcem.

Književnost.

Jugoslovanska ideja in Slovenci. — Razprava,
...katero je napisal dr. Henrik Tuma, je izšla
...v drugem natisu v „Goriški Tiskarni“. —
...Cena 50 vin.

Le najfinejše, posušene

kokosove orehe,

brez drugih primesi uporabljajo
„Ceres“ tovarne za izdelovanje znane
„Ceres“ masti, katero pripravljajo v
čistih aparatih.

Ceres mast

se rabi za praženje, kuha-
nje in za pecivo.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 79.

Račun poštne hranilnice št. 837.315.

Vsled sklepa skupne seje načelstva in nadzorstva z dne
12. marca 1907. se:

Hranilne vloge obrestujejo po 4%, Stalne vloge od 10.000 kron
dalje z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje
posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila dajejo zadružnikom na vknjižbe po 5%, na varščino
ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži obrestujejo koncem leta po 5%,
Stanje 31. dec. 1906.: Zadružnikov 1823 z deleži v znesku
104.790 kron. — Hranilne vloge: 1.675.188-82. — Posojila:
1.617.190-37. — Reservni zaklad: 82.382-63. — Vrednost hiš:
112.328-—

OBJAVA.

Upošteva je nadaljevano negotovost na denarnem trgu in oziraje se na izvenredno dohajanje prošelj za posojila je sklenil kuratorij podpisanega zavoda znižati vnovič merilo za eskompt zastavnih pisem od dosedanjega merila 95% njihove nominalne vrednosti na 94% za posojila ki ne presegajo 20.000 K, in na 93% za posojila nad 20.000 K.

V Gorici, 24. oktobra 1907.

**Ravnateljstvo
deželnega hipotečnega zavoda.**

F. Podberšič,

avtariz. kamnoseški mojster, Gorica, Tržaška ulica št. 17.

Priloga

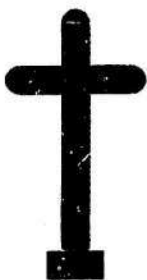
slavnemu občinstvu za bližajoči se vseh vernih duš dan

svojo bogato zalogo

različnih nagrobnih spomenikov, bodisi priprostih ali finih iz kraškega kamna najboljše vrste za 15 K in više.

V zalogi ima tudi razne kamenite plošče, umivalnike za kuhinje, žlebe itd. itd.

Sprejema in izdeluje vsakovrstna kamnoseška in v strgarsko strako spadajoča dela po prav zmernih cenah.

Denar prihrani, kdor kupi izgotovljene pohištvo pri

Ant. Breščak-u

v Gorici,
v Gosposki ulici št. 14
(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo izbero pohištva vseh slogov za vsak stan, priprostega in naj-finejega izdelka.

Daje tudi na obroke.
Lastna delavnica
za tapcirano pohištvo.
Gene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa,
podobe na šipe in platno, ogledala,
žima in platno.

Gospodične in gospodje -- pozor!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovjšo marko »Original-Viktoria« in najboljšega izdelka.

Po dolgoletnih skušnjah sva se prepričala, da ostane »Original« le najboljši.

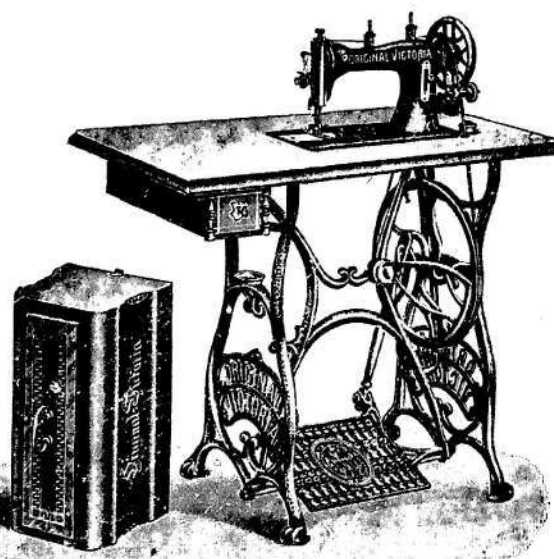
Original-Viktoria stroji delajo še po 15-letni uporabi brezšumno.

Original-Viktoria stroji so neprekosljivi za domačo rabo in obrtne namene.

Original-Viktoria stroji so najpripravnejši za umetno vezenje (rekamiranje). Tvrdo stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.

Original-Viktoria stroji so najboljše izdelke vseh dosedaj obstoječih tovarov. Za vsak stroj jamčiva 10 let. Nikdo naj ne zamudi prilike ogledati si pred nakupom »Original-Viktoria stroje«.

Edina zaloga »Original-Viktoria« strojev in drugih šivalnih strojev, dvokoles »Puch«, orožja, municije in vseh lovskih priprav pri tvrdki

KERŠEVANI & ČUK - GORICA

Stolni trg št. 9 (Piazza Duomo)

Lastna delavnica in popravilnica RIVA CASTELLO št. 4.

== SVETOVNO ZNANI ==

FERNET-BRANCA

BRATOV BRANCA V MILANU

Jedini lastniki načina za izdelovanje,

je najbolj učinkujoča želodčna grenčica sveta!

Neizogibno potrebno v vsaki družini!

Dobiva se v vsaki boljši delikatesni trgovini in v vsaki kavarni

GLASOVIR

dobro ohranjen,
proda se radi selitve
ulica Pietro Zorutti 8, I.

Postranski zaslužek!

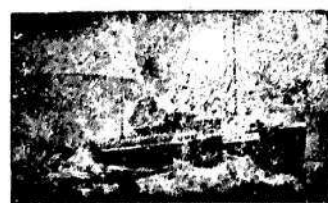
Dragoceno verižico dobi zastoj in poštnine prosto, kdor nam pošlje 100 naslovov rokodelcev, uradnikov in delavcev, katerim pošljemo potem naš novi cenik. Za 200 naslovov pa pošljemo povrh še dragocen prstan. — Vsak naslov naj bo napisan na približno 8 cm visokem in 10 cm dolgem listku. Naslovi naj bodo razločno pisani in sicer: Ime, priimek, stan, kraj, zadnja pošta in dežela. Iz enega kraja naj se ne pošlje več nego 10 naslovov.

Po dovršeni kontroli naslovov, pošljemo nagrado.
Jak. König, zaloga ur
Dunaj VII/1.

Naznanilo.

Za gostilno „Na vagi“
v Sežani
se išče zakupnika
s 15. novembrom.

Ponudbe sprejema A. Polley v Trzinu.

Samo 6
dni

Havre-New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki
Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez
Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne listke
in brezplačna pojasnila daje samo

Ed. Šmarda,

oblastveno potrjena potovalna pisarna
v Ljubljani, Dunajska cesta 18,
v novi hiši „Kmetške posojilnice“, nasproti
znane gostilne pri „Figovcu“.

Odlikovana pekarija in sladničarna

Karol Draščik

v Gorici na Korunu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinjeje peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerji na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogo brojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Glasovir

Bösendorfer

proda se poceni.

Naslov pové upravnistvo.

Žene!

Ako trpite na strjenju krvi in na podobnih boleznih, tedaj pišite na P. Ziervasa-Kalk 244 pri Kollnu ob Reni.

Nekatera od sto in sto zahvalnih pisem: „Gospa B. iz W. piše: Lepa hvala! Vaše sredstvo je učinkovalo že 5. dan“.

Gospa L. v M. piše: „Priporočala bom vsakomu Vaše izvrstno sredstvo ter ne bom sama nikoli brez njega“.

Arhitekt S. v M. piše: »Za izbrano postrežbo se zahvaljujem. Pri moji ženi je Vaše sredstvo že 2-dnevni rabi brez bolečin učinkovalo“.

Proti pošiljati 1 marke nemške veljave (stav v znakah) pošljem knjigo: „Motenje perjode“ spis dr. Med. Levis. — Pojasnila brezplačno. Za odgovor naj se priloži znamko.

Na novo otvorjen

Restaurant „Central“

na tekališču Jos. Verdi št. 32

v hiši „Centralne posojilnice“.

Na novo prirejen restavrant s 6 velikimi jedilnimi sobami ter velikim salonom za ples, veselice, itd. Lepo pokrito in kurjeno kegljišče pripravno za klube.

Izborna kuhinja. Različna vina I. vrste Pivo iz najboljših tovarov; pristno Pilsensko Dreherjevo itd.

Zmerne cene in dobra postrežba.

Za obilen obisk se toplo priporoča

Pavel Hönsch, restavrant.

300 komadov = vinskih sodov =

od 300, 400, in 700 litrov s hrastovega lesa v prav dobrem stanu oddaja po nizkih cenah

Tvrška M. Rosner i drug

v Ljubljani.

GLOBIN

je najboljšo in najfinejšo
čistilo za čevlje.
Dobiva se povsod.